

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی ایران

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره های نظری و عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: فیزیولوژی گوارش

عنوان درس: فیزیولوژی گوارش

نوع و تعداد واحد^۱:

نام مسئول درس: دکتر پازکی

مدرس / مدرسان: دکتر پازکی

پیش نیاز / همزمان: فیزیولوژی سلول

رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی عمومی

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: فیزیولوژی

محل کار: گروه فیزیولوژی

تلفن تماس: ۰۹۱۲۶۳۸۳۳۸۵

نشانی پست الکترونیک: pazoki.h@iums.ac.ir

^۱نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس

در این درس از دانشجو انتظار می‌رود مفاهیم اصول و مکانیسم‌های فیزیولوژیک مرتبط با کار دستگاه گوارش در هر یک از موارد زیر را بیاموزد و بتواند آنها را در فرایندهای طبیعی و تغییر یافته فیزیولوژیک شناسایی کند.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آشنایی با آناتومی فیزیولوژیک دستگاه گوارش حرکات و ترشح در بخشهای مختلف دستگاه گوارش، مکانیسم جذب مواد در قسمتهای مختلف لوله گوارش و نقش غدد بزاقی صفرا و لوزالمعده و کبد از اهداف کلی این درس است.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- 1- ساختمان و کار دستگاه گوارش را شرح دهد.
- 2- حرکات دستگاه گوارش را توضیح دهد.
- 3- ترشحات لوله گوارش و عملکرد آنها را شرح دهد.
- 4- فرآیند هضم و جذب مواد در قسمتهای مختلف لوله گوارش را بیان کند.
- 5- اعمال صفرا بزاق لوزالمعده و کبد را شرح دهد.
- 6- کنترل عصبی و هورمونی دستگاه گوارش را شرح دهد.
- 7- بلع و مراحل آن را توصیف کند.
- 8- حرکات مخلوط کننده و حرکات پیش برنده لوله گوارش و نقش آنها را بیان کند.
- 9- حرکات معده و نقش آنها در هضم غذا را توضیح دهد.
- 10- کمپلکس میوالکتریک مهاجر و انقباضات گرسنگی را توصیف کند.
- 11- مکانیسم‌های تنظیم تخلیه معده را بیان کند.
- 12- انواع حرکات روده باریک نقش آنها و مکانیسم‌های کنترلی آنها را شرح دهد.
- 13- حرکات قسمتهای مختلف روده بزرگ مشخصات و نحوه کنترل آنها را شرح دهد.
- 14- رفلکس اجابت مزاج را توصیف کند.

- 15- غدد بزاقی ترکیب براق و تنظیم ترشح براق را بیان کند..
- 16- انواع سلولهای معدی و نوع ترشحات هر یک را شرح دهد.
- 17- مکانیسم تولید اسید را کاملاً شرح دهد.
- 18- مکانیسم های تنظیم ترشحات معده و مراحل آن را توضیح دهد..
- 19- ترشحات پانکراس، اثرات و نحوه تنظیم آنها را بیان کند.
- 20- صفرا و نقش آن در هضم و جذب چربیها را شرح دهد.
- 21- گردش روده ای - کبدی صفرا را شرح دهد.
- 22- ترشحات روده باریک و روده بزرگ و تنظیم آنها را بیان کند.
- 23- مکانیسم هضم و جذب کربوهیدراتها را شرح دهد..
- 24- هضم و جذب پروتئینها را آموخته بیان کند.
- 25- هضم و جذب چربیها در لوله گوارش را بیان کند.
- 26- بازجذب آب سدیم کلسیم و آهن و ویتامینها در قسمتهای مختلف لوله گوارش را شرح دهد.
- 27- تنظیم کوتاه مدت میان مدت و دراز مدت تغذیه را توضیح دهد.
- 28- نقش کبد در متابولیسم مواد مختلف را بیان کند

رویکرد آموزشی^۱:

☐ مجازی^۲

☐ *حضور

☐ ترکیبی^۳

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

☐ کلاس وارونه

-
1. Educational Approach
 - 2 . Virtual Approach
 - 3 . Blended Approach

☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

☐ یادگیری مبتنی بر حل مساله (PBL)

☐ سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد حضوری

* سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

☐ بحث در گروه های کوچک

☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

☐ یادگیری مبتنی بر حل مساله (PBL)

☐ یادگیری مبتنی بر سناریو

☐ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هممتایان)

* یادگیری مبتنی بر بازی

☐ سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می رود.

لطفاً نام ببرید

وسایل کمک آموزشی:

☐ skill lab وسایل کمک آموزشی

پروژکتور اسلاید ☐ *

وایت برد ☐ *

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

ساختمان لوله گوارش تنظیم اعمال لوله گوارش عضله صاف گوارشی . کنترل فعالیتهای گوارشی

جدول تقویم ارائه درس

روز و ساعت کلاس

جلسه	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ ارائه	نام مدرس / مدرسین
1	باختمان لوله گوارش تنظیم اعمال لوله گوارش عضله صاف گوارشی . کنترل فعالیتهای گوارشی	حضوری	1403/7/8	حمیدرضا پازکی طرودی
2	جویدن، بلع، عمل مری حرکات معده استفراغ حرکات روده کوچک	حضوری	1403/7/8	حمیدرضا پازکی طرودی

3	حرکات روده فراخ و . ترشح بزاق . ترشح معده و اختلالات مربوطه	حضور	1403/7/8	حمیدرضا پازکی طرودی
4	. ترشح معده . ترشح لوز المعده اعمال کبد و کیسه صفرا و اختلالات مربوطه	حضور	1403/7/8	حمیدرضا پازکی طرودی
5	. ترشحات روده ای هضم و جذب کربوهیدرات... هضم و جذب پروتئینها و چربی ها . و خلاصه از بیماریهای گوارشی	حضور	1403/7/8	حمیدرضا پازکی طرودی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس¹

تکالیف مورد انتظار دانشجو:

فعالیت های مورد انتظار دانشجو:

شرایط حضور و غیاب دانشجو:

روش ارزیابی دانشجو:

■ ذکر نوع ارزیابی:

- ارزیابی تکوینی (سازنده/ میان ترم/ کوئیزهای کلاسی)²*
- ارزیابی تراکمی (پایانی/پایان ترم)³*

سهم ارزشیابی هر نوع/ روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

(می تواند به صورت جدول ارائه گردد.)

نحوه ارزشیابی و درصد نمره:

□ آزمون میان ترم ----- درصد نمره □ آزمون پایان ترم ----- درصد نمره

□ انجام تکالیف ----- درصد نمره □ شرکت فعال در کلاس ----- درصد نمره

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

¹ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

2 . Formative Evaluation
3 . Summative Evaluation

- * نکته: ذکر روش ارزیابی دانشجو (شفاهی، کتبی، چهارگزینه ای، درست نادرست، باز پاسخ و غیره)، آزمون های ساختارمند عینی (مانند: OSCE، OSLE و غیره) و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار با استفاده از ابزارها (مانند: لاگ بوک، کارپوشه، DOPS)
- * نکته: ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو (جدول سهم نمره براساس طراحی روش ارزیابی دانشجو)
- * نکته: در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

نحوه برگزاری آزمون

- تشریحی ☐ پاسخ کوتاه ☐ چندگزینه‌ای ☐ *
سایر موارد (لطفا نام ببرید) -----
صحیح - غلط ☐ جور کردنی ☐

منابع به تفکیک اصلی و پیشنهادی:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

الف) کتب: گایتون

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی:

د) منابع برای مطالعه بیشتر: فیزیولوژی برن و لووی

البته این مباحث را بصورت سوال در کلاس برای دانشجویان مطرح و در بحث در فضای مجازی برای نقش درمان های بین رشته ای در تشخیص بیماری و افتراق آن با بیماری های مشابه و همچنین کاربرد علم منطقی با علم اتفاقی در درمان را در هر جلسه به مدت 5 دقیقه بحث می کنیم.

مباحث کلیدی:

- **بیماریهای التهابی روده: (IBD)**
 - بهروزرسانی دستورالعملهای استفاده از داروهای بیولوژیک و نظارت بر اثربخشی درمان.
 - مدیریت بیماران سالمند مبتلا به IBD و عوارض ناشی از ایمونوتراپی.
- **بیماریهای کبدی:**
 - درمان هپاتیت B و C با روشهای نوین.
 - مدیریت بیماری کبد چرب (Steatotic Liver Disease) و سیروز کبدی.
- **اختلالات گوارشی شایع:**
 - بهبود تشخیص و درمان سندرم روده تحریکپذیر (IBS).
 - روشهای کنترل خونریزی حاد گوارشی و مدیریت رفلکس مقاوم به درمان (Refractory GERD).
 - استفاده از آندوسکوپی برای مدیریت چاقی و بررسی آدنومها.
- **فناوریهای نوین:**
 - نقش هوش مصنوعی در افزایش دقت تشخیص آدنومها.
 - کاربرد پیوند میکروبیوتای مدفوع (FMT) در درمان عفونت کلوستریدیوم دیفیسیل.